

Oglasi, pripisana itd. tiskaju i računaju se na temelju običnog cijenika ili po dogovoru.

Novca... predbrojbu, oglašuje šalje se naputnicom ili položajnicom pošt. štedionice u Beču na administraciju lista u Pulu.

Kod naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Tko list na vrijeme ne primi, neka to javi odpravničtvu u stvarnom pismu, za koji se ne plaća poštarina, ako se izvana napiše »Reklamacija«.

Čekovnog računa br. 847.849.
Telefon tiskare br. 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvari.“ Narodna poslovice.

Izlazi svakog četvrtka o podne.

Netiskani dopisi se ne vraćaju neopisani ne tiskaju, a nefrankirani ne primaju.

Predplata sa poštarinom stoji 10 K u obće, 5 K za seljake i na godinu ili K 5—, odnosno K 3-50 na pol godine.

Izvan carevine više poštarina. Plaća i utužuje se u Pull.

Pojedini broj stoji 10 h, za ostali 20 h, koji u Pull toli izvan iste.

Uredništvo i uprava nalazi se u »Tiskari Laginja i dr. Viš. Gluša br. 1. kamio neka se naslovljuju sva pisma i predplata.

Uredovni urednik i izdavaatelj Jerko J. Mahulja.

U nakladi tiskara Laginja i dr. u Pull ulica Gluša 1.

Glavni suradnik prof. M. Mandić u Tratu.

Izbornicima III. izbornog kotara grada Pule!

Političko društvo za Hrvate i Slovence u Istri, saslušav pouzdanike u Puli, zaključilo je postaviti kandidatom za izpražnjeno mjesto u trećem puljskom kotaru za istarski sabor

gosp. Josipa Stihovića

ravnatelja Istarske Posujilnice u Puli.

Kod posljednjih izbora za zemaljski sabor prodro je u tom kotaru protiv našem narodnom kandidatu za cigilih 6 glasova većine protukandidat postavljen od strane Talijana, koji prema kompromisu nijesu smjeli u obće postaviti u tom kotaru nikakvog kandidata. Nevjerom dakle njihovom i jedino usljed nečuvenog pritiska i nasilja uspjelo je njima, da nam i ovdje otmu, što nam pripada po pravu, koje su nam oni sami priznali.

Dosljedno je tomu u nas čvrsta nada, da će naš kandidat slogom naših izbornika i sudjelovanjem svih onih, koji ljube i štiju pravo i pravicu prodrieti u našem izbornom kotaru, a to jamačno i zato, pošto je naš

Josip Stihović

rodoljub dušom i tjelom, koji poznaje na tanko potrebe i nevolje onog izbornog kotara i koji se je od više godina amo izkazao svojim požrtvovnim radom za obće dobro kao občinski zastupnik u Puli i kao ravnatelj Istarske Posujilnice da je vriedan, dostojan i voljan da onaj kotar uspješno zastupa i u našem istarskom saboru.

Izbornici, svi zato složno k žaram dne 23. ov. mjes. za našeg predloženika!

Političko društvo za Hrvate i Slovence u Istri.

Pazin, dne 4. juna 1912.

Odbor.

Proglas.

Političko društvo za Hrvate i Slovence u Istri, obdžavati će svoju glavnu godišnju skupštinu dne 20. lipnja 1912. na 2 ure po podne u Puli u prostorijama Nar. Doma. sa zadaćom, da se izabere novu upravu u smislu promijenjenih pravila.

Na tu veoma važnu skupštinu potpisani odbor pozivlje sve članove društva, da dodju mnogobrojni te sudjeluju marom i ljubavi pri sastavu nove društvene uprave.

Svrha našega društva je točno označena pravilima: „buditi i širiti narodnu svijest među Hrvatima i Slovincima u Istri, te braniti i promicati njihove političke, prosvjetne i gospodarske protike i prava u svakoj struci javnoga života“.

Time je udaren temelj društvenom radu i putokaz svakodobnoj društvenoj upravi. Zgodnim sabiranjem narodnih sila i pametnim ravnanjem i razdiobom narodnog rada, političke je društvu dana prilika, da uspješno kroči prema svojem cilju.

A dok k tom cilju ne dodje, dok Hrvati i Slovenci širom Istre ne budu narodno osvješteni, dok njihova prava u svim granama javnoga života ne budu obezbjedjena, dotle je dužnost svakoga pravoga rodoljuba, da svojim nastojanjem i sudjelovanjem bodri i pospješuje postignuće društvene svrhe u našoj Istri, u kojoj hrvatski i slovenski narod mora još uvijek vojevati za svoja najelemenarnija prava; u kojoj mu jezik i narod bivaju svakim danom zapo-

stavljeni, žaženi, izrugivani; u kojoj se troše narodni žuljevi iz državnih, pokrajinskih i občinskih blagajna najviše u korist inorodnika; u kojoj se ostarjelim i zlorabljenim zakonima te nepravедnim zaokruženjem upravnih bića lišava naš narod kao lakav svakog učestvovanja pri uređivanju svojih životnih prilika.

Na okup dakle svi, koji ste voljni izdržati u narodnim redovima; na okup pod zastavu političkog društva, koje će tim uspješnije moći djelovati, čim više samopriegora, požrtvovne radinosti i domovinske ljubavi bude našlo u svim članovima naroda.

Tko je čist od grieha, neka baci prvi kamen. Ali niti zlobno napadanje i bezdušno rušenje ugleda pojedinih ličnosti na sastancima, u zlopućenim novinama ili potajnim pamfletima, niti podmuklo zavadjanje narodnih redova na bezrazložne i nepotrebne domaće međusobne borbe, niti prenačljeno mladenačko odredjivanje političkoga smjera za narodno vodstvo, niti žalostna ukočenost i nastranost pojedinaca — ne smiju zadržati prave rodoljube, a da se ne okupljaju oko našega političkoga društva te svoje djelovanje prilagodjuju svrsi istoga.

Na okup svi Hrvati i Slovenci Istre!

Za Odbor Političkoga društva.

Pazin, u svibnju 1912.

Mjesto tajnika: Mjesto predsjednika: dr. Iv. Zuccon. dr. Š. Kurelić.

Iz glavne godišnje skupštine Družbe u Zametu.

U obširnijem izvradku mi smo već donijeli tok ovogodišnje skupštine Družbe sv. M. koja se je obdržavala u Zametu dne 19. maja. Danas počinjemo donositi trasi govori predsjednika Družbe narod. zast. Vjekoslava Spincića i izvještaj tajnika Viktora Cara.

Govor predsjednika.

Slavna skupštino, velecijenjeno gospodje gospodjice, veleslovana gospodo.

Poslo se je skupio dovoljan broj članica i članova sa pravom glasa, otvaram današnju 19. skupštinu Družbe sv. Cirila i Metoda za Istru. Otvoriv je, sveta mi je dužnost, da se najprvo spomenem onoga, kojega rodjendan se je slavilo prošloga a dielom i onoga mjeseca širom ciele Istre i izvan nje, da se spomenem onoga, koj

je Talijanima u Saboru doviknuo: Slavene u Istri spavaju, oni nisu mrtvi, mogu se probuditi!; koj je većinu svojih sila i skoro sva svoja sredstva uložio, da se probude Hrvati i Slovenci u Istri; koj je za nje nalazeće se u biedi sabirao prinose, i pak radio da bieda medju njimi u obće prestane, da kod njih pridigne poljodjelstvo, obrt, trgovinu; koj je podupro utemeljenje lista za pouku, gospodarstvo i politiku hrvatskom pučanstvu Istre; koj je već za rana priredio i dao tiskati molitvenik u jeziku svoga naroda; koj se je osobito brinuo za uzgoj mladeći i zanj ostavio liepe svote; koj je podupirao one, koji su poučavali malise, te tako bio pravim predtecom onoga rada, one zadace, koju obavlja naša Družba. Njemu, tomu velikom istarskomu Hrvatu, koji nas je učio u jeziku i djelom međusobnoj ljubavi, snosivosti, slovanju; kojega je visoko cijenilo Njegovro Veličanstvo; koj je uživao uvijek ugled kod crkvenih i državnih do-

stojanstvenika, kojega su nam zavidjali naši protivnici, a kojega je obožavao naš narod, njemu kličem, Slava! Slava dru. Jurju Dobrili, Slava! (Bumri po klici: Slava mu!) — Slava nadalje Adolfa Petra, plemenitomu sinu Oneka grada u Slavoniji ravnoj. Malo je medju nama živio, ali svak koji ga je poznavao, znade kako silno je ljubio naš narod i podupirao ga riječju i činom u poljodjelstvu. Svoju veliku ljubav prema našem narodu i savjestoljeće je i u svojoj posljednjoj volji, ostavivši našoj družbi 25.000 K. Slava Josipu Gorupju pl. Slavinskom, čiji su bastinici darovali našoj družbi 5000 K. Naša posebna hvala preuzvišenom gosp. zagrebackom nadbiskupu dru. Jurju Poslovicu, te presvietlom gosp. nadbiskupu pomoćniku dru. Antu Baueru na daru od 25.000 K, koj je dobila Družba za svoje svrhe.

To su svote, koje ne dolaze u izvješta našega tajnika nit blagajnika, jer su svote

od ove godine, a oni će izvjestiti o prošloj godini. Godine 1911. imala je družba 174.000 K dohodka, nešto manje nego u godini 1910. Razlog je tomu taj, što je te godine imala veće zapise, nego u god. 1911. Ipak su redoviti prinosi i prošle godine ponatash, hvala dareljivjoj ruci Hrvata i Hrvatica. I Družbini zavodi su se povećali, tako te ih imade u svemu 46 sa preko 60 učiteljskih sila. Družba je otvorila tri nova zabavišta, u Lovranu, Čunskom i Unjam, te tri škole u Krku, Kastelu i Materadi. Otvorenjem ovih dviju posljednjih škola zaslja je Družba u najzapadnji kut istarskog poluotoka, u obćine, kojima upravljaju naši najzagreženiji protivnici, medju narod, kojega se je još prije 60 godina proglašavalo na pola talianskim a kojega do danas savstavo hrvatsku jezgru i koj, ce s nekoliko djelotvorne ljubavi i u narodnom obćiru posve k sebi doći.

Družba tačnu ljubavi zaslja. To katu

mamo velikih rijeka, koje bi se spojilo sa vodnini prokopi, ali mi imamo dosta raztočina i vododerina, koje svakim jakim dazjem, svakim pljuskom, odnose plodnu zemlju, ogoljaju vrhove, a grubom i kamenjem pokrивaju njive i livade. Hoćemo, da se to uređi. Mi imamo i mnogo takvih krajeva, gdje nije pitke vode ni za kršteno ni za niemo stvorenje, pak hoćemo, da se narodu dobavi dobre i dostatne vode za ljude i za životinju.

Ako se to učini ili za najbliže vrijeme osjigura, dati ćemo glasove i za kanale, ako ne, nećemo.

Tako je vlada pristijena da ugovara sa zastupnicima planinskih i primorskih pokrajina.

Dne 21. maja pozvao je ministar javnih gradjevina sve zastupnike planinskih i primorskih pokrajina na dogovor u parlamentu, da čuje, kako koji misli glede pokrajine u kojoj je izabran. Onaj dan slučajno dr. Rizzi nije bio u Beču i tako je za Istru bio na sastanku sam naš hrvatski zastupnik dr. Laginja.

K našim su se priključili i bukovinski zastupnici, koji također zahtijevaju od države pripomoć za svoju pokrajinu, jer veliki vodni prokopi ni njima ne će donositi koristi, kao što će Galiciji, Českoj i okolnim zemljama medju njima. Od Kranjske zemlje bio je na tom sastanku zemaljski poglavar dr. Sušteršič, od Štajerske osim Njemaca dr. Korosec, a od Dalmacije dr. Dalibčić.

Skoro svi prisutni rekli su svaki svoju i razprava je bila vrlo poučna.

Ministar javnih gradjevina, koji je predsjedao, jest dr. Trnka, Čeh, inžinir, mudra glava i voljan dobru, ali je naglasio, da još (onaj dan) ne može reći ništa stalna, jer treba da mu privoli ministar financija, bez čije privole drugi ministri sami ne mogu ništa.

Uz njega su od vlade bili prisutni još njegov odsječni predstojnik Lauda i jedan savjetnik, koji je bilježilo zapisnik govora, a pak ministarjalni savjetnik Deutseh od ministarstva poljodjelstva.

Vriedno je već ovdje spomenuti, da je na koncu ministar Trnka izjavio, kako je sam više vremena boravio u planinskim zemljama i vidio je, pak znađe koliko zla učine nagli gorski potoci i vododerine, te i on sam vručće želi, da se takovom zlu odmogne, koliko je više moguće.

(Drugi put dalje.)

Državne podpore u Lošinjском političkom kotaru.

G. kr. vlada se je konačno, naročito iz govora naših zastupnika uvjerila, kakvo siromaštvo vlada medju većinom pučanstva također na kvarnerskih otočih, te je u zadnje doba priskočila donekle na pomoć. Dakako da ide tu hvala e kr. kotarskom poglavaru Mosetbegu, koji je vrucce podupro ono, što su naši zastupnici razgovarali.

Zadnje doba porazdijelilo se je za razne korisne radnje u svrhu također, da se dade službe siromašnima ljudem u tom kotaru u dva puta više svote, jednu od 17.000 K i drugu od 60.000 K.

Drugi put razdijelilo se je svotu od 60.000 K dne 31. pr. mj. u uredu e kr. kotarskog poglavarstva u Malom Lošnju. Kod toga bili su prisutni spomenuti e kr. poglavar Mosetbeg, zastupnici na carevinom vjeću prof. Spinčić i dr. Rizzi, prest stvarnik gospodarske svete profesor Haracic i predstavnik občine Maloga Lošnja, Velikoga Lošnja i Osora, dok iz obćinskog nije ništa došlo.

Odlučilo se u oba puta provesti evo ove radnje, i dati za nje svote kako sliedi:

U Creskoj občini: Cesta Martinsčica Štivan 1000 + 7000 = K 8000. Cesta Štivan Belej (drugi put) K 2000. Cesta Belej Ustrine (prvi put) K 1000. Cesta Lubenice-Pernati (prvi put) K 1000. Cesta Lubenice-Podol (drugi put) K 2000. Cesta Batanje-Sv. Marko 1000 + 2000 K 3000. Cesta Zbičina do kotarske ceste (prvi put) K 1000. Cesta Batajin do sela Ozlec (drugi put) K 1000. Cesta Zbičina kroz Slauić na Vranu (drugi put) K 2000. Cesta Zbičina preko občinskoga (ta (drugi put) K 2000. Cesta od glavne ceste u Belej (drugi put) K 1000. Nastavak ceste Loznati (drugi put) K 500. Cesta Dragozečić-Moskovi (drugi put) K 2000. Cesta Dragozečić Brezice (drugi put) K 6000. Cesta Beli-Ivanje (drugi put) K 4000. Cesta od mjesta B. li u Loku 1500 + 500 K 2000. Cesta Cres do Sv. Lovrencia (drugi put) K 3000. Popravak ceste Beli-Cres (prvi put) K 1000. Pokriće troškova za pitnu vodu za Cres i Martinsčicu K 60. Ukupno Creskoj občini K 43.000.

U Malo Lošinjkoj občini: Popravak ceste od Malog Lošnja do sv. Ivana (prvi put) K 500. Popravak ceste u Čikat (prvi put) K 500. Zastupi u Čkalu (drugi put) K 2000. Popravak ceste od Čamskoga u Siski (prvi put) K 1000. Cestne ratuje u Čamskom (drugi put) K 2000. Na Srakanih od mjesta Srakane do Luke (prvi put) K 1000. Na Susku ograda ispod d. lipova sela (drugi put) K 5000. Na Susku koimadje ceste iz sela k mjestu za ukremanje (drugi put) K 1000. Na Unjama za cestu preko „duge Luke“ na Sipnatu i Maracal prvi put K 1100 drugi put K 5000 skupa K 6100. Ukupno u Malo Lošinjkoj občini K 19.100.

U Velo Lošinjkoj občini: Izgradnja ceste od Kriške k Sv. Nikolu 1000 + 2000 K 3000. Cesta od Sv. Jaspa do Sv. Nikole (drugi put) K 1000. Popravak ceste na Sv. Petru Ileviku 500 + 1000 K 1500. Ukupno u Velo Lošinjkoj občini K 5500.

U Osorskoj občini: Cesta Osor-Tepla 1000 + 1000 K 2000. Cesta Osor-Biskupa 1500 K 1500. Cesta Osor k brdo Osor (prvi put) K 1000. Cesta Osor-Juki Var (drugi put) K 1000. Cesta Sv. Marija Magdalena do pod brdo (drugi put) K 1000. Cesta Nerezine Biskupi K 500. Cesta od kotarske ceste k Sv. Jakovu (prvi put) K 300. Ceste u poreznoj občini Panju Križu 700 + 1900 K 2600. Ukupno u Osorskoj občini K 9900.

Svote sa to ne bih zna kako visoke, ali takove, da se može s njima izraditi i popraviti mnogo cesta i puteva u Lošinjском kotaru, i da si kod dotičnih radnja može mnogi siromak zaslužiti napotrebitiji živ. Dakako mora se bezodvlačno sve tečene radnje započeti i izvršavati. Kod njih nesumje se tjerati politike. Neima se davati dobitka gospodi od občina, za ta da u razne strane profeciu, tobiž da poslove progledavaju. Mora se dati služba ljudem pojedinih mjesta koji hoće i mogu da rade. Koliko smo obaviješten briga za radnje i za radnike voditi e občinski načelnici ili njihovi dušobranici, a oni jedni i drugi bit će odgovorni e kr. kotarskom poglavarstvu, da se radnje i služba pošteno i pravedno diele.

Opazamo još pri tom, da je e kr. vlada obćala 60 po sto doprinosa za cestu od Čamskoga do Osra, i da se očekuje od dana na dan izlaza od zemaljskog odbora koji bi napravio odobreni nacrt.

Dozvali smo također, da je molba za gradnju cesterina u Sv. Petrus-Hraku ostalata na više oblata. Da nije prije, nego su oni, koji nisu bili jednaki kao ova i koji bi tekla voda u cesterinu Srakanih bolje ikad nego nikad. G. kr. vladu ka mi zemaljski odbor stalno se neće oglasiti dotičnim molbam Horićana.

Pogled po Primorju.

Puljsko-rovinjski kotar:

Izbor zemaljskog zastupnika u Pulj. Kapetanat u Pulj po malj riešava reklamacije, i za par dana pošli e razaslati legitimacije i glasovnice izbornicima. Zato upozorujemo ponova naše izbornike, da dobro pazе te dobiju iste na vrijeme. Svaki, koji ne dobije legitimacije a znao da je u izbornoj listini, neka se prijavi Narodnom Domu.

Javljamo izbornicima, da će izbor od 23. o. mj. (drugu nedelju) biti u talijanskoj školi u Šjani. Isto će biti i naznačeno u legitimacijama a post će u 7 ure u petro a trajat će do 1 ure po podne. Na to treba da svaki naš izbornik dohri i paat, jer poslije je ime ure po podne ne će se pustiti više nikoga glasovati.

Promida Talijani od danas još nisu proglašili kandidata (jer ni počin poslije Talijani ne će da primi kandidaturu od talatko i lapčke kamorarske burde). To ipak ne smije zanemariti, naka od naših negi mora svaki naš izbornik biti vrst i silni sa svojim braćom prokupa i pitku te zve raditi i nagovarati, da 23. o. mj. bude izabran zastupnik od ovak nase krvi i nase jezika, a to je gosp. Josip Stihovica. Zato svaki naš kamorarski vjisti izbornik koji je do narodne poslanice, treba da poslije da na školu dopisuje Josip Stihovicu.

Neka nas ne vara nik kamorara. Taljanska puljska kamorra nije nikad radila u našu otčinu i vada, već uvijek nepod lupca i tatova sakrivena, a po nase kamorarske zlikovci i razlopi e. Taljanski pokrajine naše silne krađe mljuna na obćini puljskoj, koje je kamorara tajno, naka, šeparski pokrala i požerala.

Kamorra je sad razkričkana i njeguje lopovštine dole su sada na voljelo. Zastupnik pak odavno, i to smrtin, bit će puljsko, kamorara zadan za zveć, ako bit će na 23. jnja izabran za taljansku Pulj našeg roditelja, koji bit će njegov tajnik i s njima i jednistr. ceste u talatko, to nau ih kamorarske krvopije kroz ostine i gud ne razjavljati.

Uz poklić: dalje sa lopuskom kamorrom a zvio naš kandidat Josip Stihovic, pojdimo svi na 23. jnja na izbore za dast i spas našega roda i jezika.

Složnima pobjeda.

Ivanjske novine, hrvatske i slovenske, koje govore o predstojcem naknadnom izboru u gradu Pulj i za zemaljske sabor Istre, kao da su u strahu ili velikoj brzi, reči u kakvoj lobič i bježe u našim narodnim redovima u Pulj. Mo -- hvala Bogu -- za ta koja neslugu ne znam, a promla nam je poznato, da predloženi kandidat političkog društva i narodnih krugova u Pulj, nije imala svim izbornicima, od prvoga do zadnjega po redu. Ali takovna još nesto, i da ga nije bilo ništa, koji bi bio svima jednako drag, mio i poćudan. Svatko, kojegaged bi se bilo proglašilo kandidatom, bio bi nasao bilo na kakav prigovor, biti od koga od teških izbornika. Oćer političkog društva nije mogao u danastim skonastuna u Pulj naci sponobno, e, proklamiraj i jednako stovano i cijenjenog kandidata. Proti njemu ne može naresti stvarno absolutno nitko ništa više, nego bi se moglo navesti bilo proti kojemu najuvjedljivim i najodličnijem rođoljubu.

Proti g. Stihovicu, kao narodnom kandidatu i predložjenom izboru, neć da kako i ne može nijedan politički i pravedni rođoljub ili izbornik da prigovori drugo van ništa to, da maade kakvu nematnu pogrešku, bez kakvih nema absolutne zube na svetu i vada, jer ne može i neće štediti u njegovom zastupničkom radu, a izdržava posvema pred njegovim

živim i nesebičnim rodoljubljenim kojim je duboko prožet za naš narod i njegove sve-tinje.

Radi toga smo stalni, da će se u Puli oti prvoga do posljednjega, koji se smatra i čuti rodoljubom, zauzeti svi živo i slo-žno za narodnoga predložnika bez obzira na osobne zadjevce, na eventualnu osob- nu protinbu ili antipatiju.

Važnost predstojećega izbora u Puli uviđamo mi u Puli najbolje, jer smo pri tom najviše interesovani i jer se radi o našoj koži. Kod prvog izbora za godinu 1908. prevarila nas je bestialna i nepoš- tena talijanska kamorra, kojoj ne bijaše i nije sveta ni svečano zadana rieč, ni pi- sani kompromis, kao ni tuđi posjed ni tuđi život. Njezinom prevarom i njezinim izdajstvom podučeni stupamo sada po drugi put u izbornu borbu, iz koje mora da izidjemo pohjedonosno — budemo li svaki na svojem mjestu i bude li svaki od nas učinio svoju svetu dužnost. Radi kamorraske izdaje i prevare podlegosmo prvi put a sada valja da ustanemo.

Glavna skupština političkog društva za Hrvate i Slovence Istre, vršiti će se, kako rekosmo u zadnjem broju, duc 20. o. mj. u 2 sata po podne u „Narodnom Domu“ u Puli uz sljedeći dnevni red: izvješće predjednika, izbor novog odbora, eventualija.

Ova će skupština biti za naš narod u Istri od velike važnosti, jer će se na istoj moći da izabere kompromisni odbor, kako je to zaključeno na posljednjoj sjednici u Opatiji. Odbor ad hoc riešio je, kako do- znajemo to pitanje, te nema dvojbe, da će biti svi predložnici za novi odbor po- litičkog društva također izabrani.

Na još je jedan razlog, zbog kojega po- staje ta skupština vrlo važnom. U gradu Puli, i to u trećem gradskom izborničtvu ima se par dana iza skupštine obaviti jedan izbor za istarski sabor. Taj će se izbor obaviti dne 23. o. mj. t. j. u ne- dtelju iza skupštine.

Na toj skupštini podati će se puljskim izbornicima našega roda eventualne sa- vjete i poduke, navlasito valjati će ne- upućene podučiti i mljohave oduševiti.

Ne dvojimo ni malo, da će izborni od- bor naše stranke duševno i savjestno učini svoja sveta dužnost, ali dobrih ili mudrih savjeta nije bilo nikada i kod ni- jednog posla odvise.

Pozivljemo dakle članove našega politič- koga društva, sve svjestne naše rodoljube iz čitave Istre, napose naše sugradjane iz Pule i suobčinare iz svojih podobčina, da pohite mnogobrojno na tu važnu skup- štinu našega političkoga društva.

Još o Rovinjskoj poroti. U članku „N. S.“ br. 22, „Kako ćemo mi doći do hrvatske porote“ kod zadnje stavke nije dosta rečeno.

Rečeno je, da nek se zato zauzmu oni, koji sastavljaju porotnu i pak stalnu lis- tinu porotnika.

Trebalo bi bilo dodati, da i naši ljudi, koji su svjestni narodnjaki u svom domu i kraju, kad biraju pozvani kao porotnici u Rovinj, očituju i onamo u sudbenoj dvorani svoju narodnost i to kod proznanja i prisizanja.

Poznam čestite narodnjake, jednoga sa otoka i drugog sa Motovunscine, koji su se začudili, kad se je još podine 1897. na prvi dan porotnog zasjedanja, bivši načel- nik Tunjanski Defar oglasio na poziv pred- sjednika „ovdje sam“ mjesto „prezente“ i hrvatski zaprisizao i držali da je to za branjeno.

Ali drugi dan oglašili se obojica Moto- vunac sa „ovdje sam“ a Otočan sa „ero me“ i tako je to shodilo kroz cielo za sjedanje.

Bilo je još nazih, ali pošto su se pre- dane oglašivali i zaprisizali talijanski, su neki način stidili okrenuti.

Istina je, da su porotnici Talijani de- belo gledali i držali, da su tim za prvi put sudbenu dvoranu oskvernili naši ljudi. Rekli su još pod glas, da ako tako ide napried, da će se do koji dan svi porot- nici zaprisizati hrvatski i brknuti još k to- mu nekoliko ostija.

Talijani ne imadu s nama nikakvog ob- zira, dikle i naši svaki obzir na stran, pak ćemo doći do svojih pravica i neće trebati lunaca a la barcar Moscarda na okružnom sudu. — *Jedan porotnik.*

Iz Medulina. Prošle nedjelje slavilo je naše rodoljubno mjesto pravo narodno slavlje. Prvi javni i svečani nastup našega Sokola sa donaćom glazbu u privabio je u naše mjesto preko 2000 našega naroda što iz Ližnjana, Pomerja, Premanture, Ba- njola Vinkurana, Pule i čak iz daleke Al- ture i dr. Mjeslni zabavni odbor vrlo liepo je udesio sve, da gosti budu liepo doče- kirvani i u mjestu veselo pozabavljeni. Pri dolasku pojedinih grupa nije bilo kicanju i pozdravljanju ni kraja ni konca, osobito kod dočeka braće iz Pule, njih oko 200 na broju, koje je svečano odbor sa glaz- bom na čelu nedaleko mjesta dočekaao i uz svirku narodnih komada u mjesto od- pratio. Rodoljubni Medulinci i vriedne Medulinke na prolazu kroz mjesto veselo i živahno pozdravljali su gostove sa neprestanim živio klici, a sa prozora rodoljubnih kuća lepršale su hrvatske trobojnice na pozdrav nadoslim gostima.

U opredieljeni sat započela je svečanost sa javnom vježbom Medulinskog Sokola i Hrvatskog Sokola te sokolskog muškog podmladka iz Pule, sve uz liepu svirku medulinske glazbe. Prisutno mnogobrojno obimstvo živo je povladjivalo i Sokolašinu i rodoljubnoj glazbi medulinskoj, koja je u kratku vrijeme svog života tako liepo napredovala, a marljivi glazbari ulievaju nam nadu, da će svoju glazbu razviti tako te bude svemu našem narodu na puljsini na ponos i čku.

Iza službenog programa razvila se ne prisiljena zabava uz veselo kllktanje i pje- vanje rodoljubnih pjesama, koje je začu- njala medulinska glazba do poznog su- mraka, kad su se gosti počeli razilaziti. Na odlasku oduševljenje je bilo onako iskreno i bratsko, kako se to dohkuje jed- nokrvnoj braći, koje spaja i vodi ista mi- sao, isti odjevi i nada u bolju, sretniju budućnost. Posljednji živio-klici, do vidje- nja, odmiievali su dugo, dok se i posljed- nji gosti ne udaljše sa ugodnom uspo- menom na krasnu zabavu, koja se priči nida prekratku.

Cela svečanost prošla je u najliepšem redu i miru, te nije bila potučena nika- kovom upadicom. Tako to biva uvijek kod nas, kad se sastane brat s bratom. To neka bude pouk onim nesretnicima, koji su se dali zavesti od nepoštenih puljskih kamorasa, te hoće da izazivju nered i smutnju svagdje gdje se pokazu.

Iz Marčana. Prošlo je tome već više vremena, a da se o našim prihkama ništa pisalo nije. Kad bi se htjeli baviti srine, što ovo par naših nespasenijaka Karujela protu svemu što je naše radi, to bi neprestano morali držati pero u ruci. Time bi se ih pred javnošću donjekle uvažilo, a da se dobije pred javnošću po- žani o tim našim „puro sangue“ Talija- nima, treba spomenuti, da su ti ljudi naj- vjernije sluge i siepu oružje u rukama talijanske imjorije, kojoj je svrha, da naš narod moralno i materijalno uništi, ljudi koji naš narod mrze, te ih ga za male novce i vrugu prodali, premda žive iz ključivo od našega naroda i žuljeva nje- govih, ljudi bez itakve vriednosti, osim one da mogu ih da su mogli prodati se za novce.

No ipak se čini, da baš ovi i ovakvi ljudi imadu odlučujuću rieč kod našega presvičloga biskupa Flappa. Već otkad je Marčana dnevom 23. maja t. g. podignuta

na samostalnu župu, dali su si ti naši ju- naci kao glavnu zadaću, da protiv volje naroda kod biskupije izrade, nek stvori natjecaj za župnika, samo da se tako ri- ješe sadašnjeg župe upravitelja g. Iv. Vi- nodolca (koji im je trin u oku zato, jer ni najmanje ne simpatizira colta bell Ita- lija i jer ne ima ni iz daleka prekomor- skili aspiracija), a da se može natjecati nezaboravni Andrečić, kojemu hrvatska Marčana nikako iz glave ne može da ide. Da to postignu, osim neprestanih denun- cijacija na biskupiju proti g. župe upravi- telju, čije ponašanje kod nas svičeli kao sunce, prema onom njegova predšastnika Andrečića, isli su i u Poreč u deputaciju s barba Martinom (žalosna mu majka) na čelu, da se osobno pred presvijetlim zjadaju. Ovaj ih dakako odustio u mi- losti i malo iza toga na zahtjev vodnjak skog načelnika Čueve otvorio 26. pr. mje- seca natjecaj za mjesto župnika u Marča- ni bez znanja i protiv volje našega pučan- stva. Sluteći kamo to sve vodi informirali smo se o stvari i doznajemo, da se je odmah natjecao za naše mjesto slavni An- drečić, k j je već neko vrijeme kao kapelan kod nas zalibeže službovao. Za svog bu- ravka u Marčani, pokazao je jasno, da je najveći protivnik našeg hrvatskog naroda, pa nije ni crkvu svojom politikom poste- do, litujući da putaljančci i latinizira i ono malo moltavu što su ih njegova braća predšastnici a la Demarin i comp. mačuhinski ostavili, da naš pobozni puk moah u svojem milom materinskom jeziku.

Previše bih otegnuo, kad bih litio po- bliže opisivati tog fanatika, pa je dosti da spomenem što je donio puljski kamo- rraški libel u svom broju od 6. aprila 1910. prigodom njegovog prenuštenja iz Matčane u Motovin, pod naslovom „Par- tenza“.

U tom se članku Andrečić u zviezde kuje radi nekakvih tobožnjih zasluga po Marčanu, te prema komu završnje doslov- nom ovim riečima: *egli si adoperò a tutto uomo per il benessere di quella popolazi- one prima semibarbara e ferocia, ed in chiesa cambiò la liturgia da slava in latina*, itd. Mishu, da ovakvom pisanju ne treba ko- montara, tek ne razumijem, s kakvim se obrazom može Andrečić iza svega toga natjecati za naše mjesto, u kojem su naši ljudi koješta zašutili i progutali, samo da ga što prije voda odnese medju njegovu svojtu Talijane. No kao da ne može tamo dovoljno pro patria raditi, jer eto hoće opet medju nas, da nastavi svoj rad u la- tinizaciji crkve, i da opet osokoli ono par utučenih poprčila u selu.

Preporučujemo mu pak ovdje, da se je u svom računom kruto prevario, jer su Marčanci već davno prozledali i upoznali kamo njegovo hzanje i pretvaranje vodi, pa bude li od potrebe, znati će mu to svojim glasom kod skorasnijih izdoga i po- kuzati. Dokazati će mu i to, da nisu ni semibarbari ni feroci, pa ako medju takve želi, svjetlovati bi mu, nek se prije potru- di do Kalabrije i Abbruzza pak ćemo ga tek onda svi upoznati u pravom svjetlu.

Time bi za sada zaključilo, samo mi je iztaknuti, da nije ni liepo ni posteno, da se to u XX. stoljeću dogadja, da se o jednoj župi radi i odlucuje proti volji i znanju dotičnoga puka a na diktat ljudi, koji nemaju nikakva prava, da se u to pitanje mješaju i kojima je toliko do crkve stalo, koliko i vrugu do tamjana. U našem slučaju imadu samo Marčanci pravo, da o župniku odlučuju i da si ga biraju. Jer ga i plaćaju sami, pa i kad ne bi toga bilo, bila bi dužnost katoličkog biskupa, koji misli na spas svojih vjernika, da do- govorno i prema voji: poboznog puka radi a ne prema glasu talijanatvom fan- tizirane duše.

Jedan Marčanc.

To biskup Flapp ne može zanekati, jer je hrvatskoj deputaciji u Puli izričito rekao, da i pred strahom napadaja sa strane talijanske štampe ne može dozvoliti hrvatskih propovjedi i naučanja vjerskih istina u puljskoj crkvi. Puj! Dolje nedostojni!

Švelja za bijelo rublje i ženska odjela preporuča se slavenskim obiteljima Pule. Adresa u uredništvu.

„CROATIA“

osiguravajuća zadruga u Zagrebu.
Utemeljena godine 1884.

Povjerenik za Pulu i okolice: Lacko Križ u Puli.

Centrala: Zagreb, u vlastitoj palači, ugao Marovske i Preradovićeve ulice.

Podružnica u Trst, via del Lavatoio br. 1. II. kat. Telefon br. 2594.

Glavna zastupstva: Ljubljana, Novisad, Osijek, Rijeka i Sarajevo.

Ova zadruga prima uz povoljne uvjete sljedeće vrste osiguranja:

I. Na ljudski život:

1. osiguranja glavnica za slučaj doživljaja i smrti,
2. osiguranja miraza,
3. osiguranja životnih renta;

II. Protiv štete od požara:

1. Osiguranja zgrada (kuća, gospodarskih zgrada, tvornica),
2. Osiguranja pokrovnina (pokućstva, dućanske robe, gospodarskih strojeva, blaga i t. d.),
3. Osiguranja poljskih plodina (žita, sijena i t. d.);

III. Staklenih ploča protiv razlivanja.

Zadružna imovina u svim odjelima iznosi K 2.319.068-21

Od toga temeljna glavnica K 800.000—
Godišnji prihod premije s pristojbama K 1.221.748-41

Isplaćene odštete K 4.323.268-44
Sposobni posrednici i akviziteri namješčaju se uz vrlo povoljne uvjete.

Družbine svieće!

Preuzeo sam zastupstvo za Istru stearskih svieća od kojih dobiva korist družba sv. Cirila i Metoda za Istru. Od ove godine unapried imam u zalih sljedeće tri vrste:

„LADA“ najbolja vrst stear. svieća a K 90- po 100 zamota.

„DANICA“ druga vrst a K 75- po 100 zamota.

„VESNA“ treća vrst a K 58- po 100 zamota.

Cienu razumievaju se postavno na kodvor ili parobrod u Puli, uz gotovo sa 2% popusta ili na tri mjeseca počeka.

Lacko Križ - Pula.

Primili smo u komisiju od
dr. Ivan Zucco

Zbirka zakona potrebnih u javnom životu u Istri i druguda.

Cijena 2 K bez poštarine. Naručbe prima

Tiskara, knjigoveznica i papirnica
Laginja i dr., Pula
ulica Giulia br. 1.

Sjetite se družbe Sv. Cirila
i Metoda za Istru!

PEKARNA
LJUDEVIT DEKLEVA
Via Campo Marzio br. 5 - Podružnica Via Sissano 14.
**Prodaja svježeg kruha
tri puta na dan.**
Direktna poslužba u dom i u javne lokale.
Prodaja svakovrstnog brašna iz najboljeg mlina po dnevnoj cijeni.
Poslužba brza i točna.

ANT. RADIC
NAMJEŠČA DALMAT. ZLATARIJA
ANT. SPLJET
(SPALATO)
Uslužbene cijenite šalje badava.

Petrove kapljice.
Dorvolom vis. kr. zem. vlade stavljam u promet lijek najnoviji i po liječničkim stručnjacima prokušan protiv svima bolestima: želudca, crijeva, jetara, bubrega i sluzena.
Sastavljen je od samih svježih sokova, biljka korenja, te se preporuča svakome, koji boluju od slabe probave, raznih boli i grčeva želuca i u crijevima. Pomade svaku komu u protiv slaboj probavi, mučnini, kroničnom kaluru želudca i crijeva. Umiruje živce i okrepljuje cijeli organizam.
Cijena i bočici 30 Silva, sa bočica stoji i kruha, za bočice stoji 10 K franco pošta.
Dobivajte se samo u ljekarni i st. Petru

FR. ŠULLER-A
ZAGREB, Vlaška ulica

Širite „Našu Slogu“.

Austro-hrvatsko

parobrodarsko društvo na dionice u Puntu.
Ravnateljstvo u Puntu.
Vlastito odpravništvo na Riecl, Riva Cristoforo Colombo.

Plovitbeni red

vrijedi od 1. travnja 1912. do opoziva.

Pruga: Punit-Rijeka.

Svaki dan prije podne	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Svaki dan po podne
5.—	odl.	✓PUNAT	dol.	4.50
5.15	dol.	Krk	odl.	4.35
5.25	odl.		dol.	4.25
6.15	dol.	Glavotok	odl.	3.90
6.20	dol.		dol.	8.35
6.50	dol.	Malinska	odl.	8.0-
7.—	odl.		dol.	2.65-
7.45	dol.	Omišalj	odl.	2.10
7.50	odl.		dol.	2.—
8.45	dol.	RIJEKA	odl.	12.55

Uvjeto pristajanje u Mjrticama i Torkolama.
Pruga: Rijeka-Nerezine.

Poned.	Četvrt.	Postaje	Utork.	Petak
10.15	7.85		6.—	5.—
10.50	8.10	✓RIJEKA	4.25	4.25
11.—	8.20	Opatija	4.15	4.15
12.20	9.40	Belj	2.55	2.55
12.50	9.60		2.45	2.45
1.20	10.40	Merag	1.55	1.55
1.30	10.50		1.45	1.45
2.10	11.30	Krk	1.05	1.05
2.20	11.40		12.65	12.65
—	1.40		11.25	11.25
—	1.20	Bašknova	11.15	11.20
—	9.80	Lopar	10.10	—
—	9.40		10.05	—
4.20	3.40	Rab	9.25	9.05
4.30	4.—		9.—	9.—
4.65	4.25	Lun	8.85	8.35
5.—	4.80		8.80	8.30
6.10	5.40	Vell Lošnjaj	7.20	7.20
6.20	5.60		7.10	7.10
6.30	6.—	Mali Lošnjaj	7.—	7.—
6.40	6.10		6.50	6.50
7.30	7.—	NEREZINE	6.—	6.—

*) Luka Sv. Marita.
Uvjeto pristajanje u Puntu i St. Bašk
Brza pruga: Rieka-Opatija-Lovran-Rab

Svaki Srijedu	Svaki Subotu	POSTAJA	Svaki Srijedu	Svaki Subotu
7.35	10.15	✓RIJEKA	7.20	9.—
8.10	10.50	Opatija	6.45	8.25
8.20	11.—		6.35	8.15
8.35	11.15	Lovran	6.20	8.—
8.40	11.20		6.10	7.50
12.30	8.10	Rab	2.30	4.—

Brza pruga: Rijeka-Opatija-Lovran-Lošnjaj

Svake Nedjel.	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Svake Nedjel.
7.35	odl.	✓Rijeka	dol.	9.20
8.10	dol.	Opatija	dol.	8.45
8.20	odl.		dol.	8.35
8.35	dol.	Lovran	odl.	8.15
8.40	odl.		dol.	8.10
1.25	dol.	LOSINJVELI	odl.	3.30

Uvjeto pristajanje u Malomlošnju luku sv. Marita.
Pruga: Baška-Punit-Rijeka.

Svaki Utorak	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Svaki Poned. Srijeda
8.45	odl.	✓Baška	dol.	6.10
4.45	dol.	Punit	odl.	5.—
5.—	odl.		dol.	4.50
8.45	dol.	Rijeka	odl.	12.55

Uvjeto pristajanje u Staraj Baški.
Pruga: Vrbaik-Sv. Marak-Silo-Crikvenica

Svaki dan	Odl. i Dol.	POSTAJE	Dol. i Odl.	Svaki dan
4.30	odl.	✓Vrbaik	dol.	4.30
4.45	dol.	Sv. Marak	odl.	4.15
4.50	odl.		dol.	4.10
6.30	dol.	Silo	odl.	3.20
6.—	odl.	Crikvenica	dol.	3.—

Pruga Crikvenica-Rieka.
Svaki utorak

6.15 pr. p. odl. Crikvenica . . . dol. 2.45 po p.
pr. p. dol. Rijeka 9.51 . . . dol. 12.45 po p.

Ustanovljena 1891.

ISTARSKA POSUJILNICA u PULI

registrana zadruga na ograničeno jamčenje
Vlastita kuća (Narodni Dom)
Podružnica u Pazinu.
Daje hipotekarne i mjenbene zajmove i uz mjesečnu otplatu te prima uloške,
koje ukamaćuje uz

4 1/2 %

čisto bez ikakvog odbitka.

Ustanovljena 1891.

Veliki izbor gotovih odijela i lakih ogrtača za gospodu i djecu. - Moderna sukna. - Radnja točna. - Najpovoljnije cijene.

IGNAZIO STEINER, PULA

PIAZZA FORO.

GORICA . . . TRST

Krojačnica prvoga reda.

NAJBOLJI ŽITNI MLINOVI,
uljarski strojevi, motori, gospodarski strojevi u najboljoj izradbi i najjeftinije izradjeni, priredjeni za svako tlo.
Mnoga poduzeća po nama uređena u prometu.

Ponude, proračuni na zahtjev badava i bez poštarine od
tehničke poslovnice

EMANUEL I OSKAR KRAUS,

TRST, Via San Nicolò 2/b.

Dobivaju se podpune opreme za sva obrtnička i industrijalna poduzeća.
Dopisivanje: hrvatski, slovenski, njemački i talijanski.

